

הזמנת מחלל שבת

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן צט

נשאלתי מהרב ר' נפתלי קארלבאך מדעטראיט אם יש איסור לפני עור להזמין אנשים שיבואו להתפלל בשבת לביהכ"נ כשיודע שיחללו השבת בנסיעה במאשינעס. **והשבתי דלהזמין את הרחוקים באופן שאי אפשר שיבואו בלא חלול שבת ודאי אסור, והוא עוד גרוע מאיסור לפני"ע שהרי הוא עוד באיסור מסית.** ואף שאיסור מסית לחיוב סקילה הוא רק מסית לעבוד עכו"ם, מ"מ לענין האיסור ועונש כלפי שמיא בכל החומר שאין טוענין למסית יש בכל האיסורים כמפורש בסנהדרין דף כ"ט שיליף ר"ש בר נחמן א"ר יונתן מנין שאין טוענין למסית מנחש הקדמוני אף שלא היה חטא ע"ז אלא האיסור אכילה מעץ הדעת. חזינן שאיסור מסית יש לכל עבירה, אך שאין עונשין בדיני אדם רק על מסית לע"ז, אבל בדיני שמים יענש, ולא ילמדו עליו סנגוריא.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ועמוד ב

מנין שלא יושיט אדם כוס של יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח ת"ל ולפני עור לא תתן מכשול והא הכא דכי לא יהבינן ליה שקלי איהו וקעבר משום לפני עור לא תתן מכשול הב"ע דקאי בתרי עברי נהרא:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות עבודת כוכבים סימן קנא

י"א הא דאסור למכור להם דברים השייכים לעבודתם, היינו דוקא אם אין להם אחרים כיוצא בו או שלא יוכלו לקנות במקום אחר, אבל אם יכולים לקנות במקום אחר, מותר למכור להם כל דבר. (מרדכי דפ"ק דע"ז). ויש מחמירין. ונהגו להקל כסברא הראשונה, וכל בעל נפש יחמיר לעצמו. (ר"ן שם ובתוספות ואשיר"י והגמ"ר פ"ק דשבת לדעת הרב).

ש"ך יורה דעה סימן קנא

י"א כו'. דס"ל דכי היכי דאמרין בש"ס גבי נזיר דאסור להושיט לו כוס יין דהיינו דוקא בדקאי בתרי עברי דנהרא הי"ה הכא ויש מחמירין וסוברין דמ"מ איסור מדרבנן איכא אפילו לא הוי כמו תרי עברי דנהרא וכל זה לדעת הרב אבל לפעדי"נ דלא פליגי דכ"ע מודים להמרדכי ותוס' בפ"ק דעבודת כוכבי' דעובד כוכבי' או מומר שרי והגמ"ר ותוס' והרא"ש בפ"ק דשבת והר"ן פ"ק דעבודת כוכבים מיירי בישראל שהוא חייב להפרישו מאיסור וכדכתב הרא"ש שם דלא גרע מישראל קטן אוכל נבילות שבי"ד מצווים להפרישו כ"ש ישראל גדול משא"כ בעובד כוכבי' וישראל מומר שאינו חייב להפרישו תדע שהרי כתב הרב בד"מ דדעת התוס' רפ"ק דעבודת כוכבים כדעת המרדכי שם דשרי ולי הרא"ש רפ"ק דעבודת כוכבים הוא כלשון התוס' שם א"כ לפי דעת הרב יהיו דברי הרא"ש סותרים זה את זה וכן רבינו ירוחם נתיב י"ז ריש ח"ו כתב כדברי התוס' רפ"ק דעבודת כוכבים ובנתיב י"ב ח"ג כתב כדברי התוס' רפ"ק דשבת אלא ודאי כדפ"י:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות בציעת הפת, סעודה, וברכת המזון סימן קסט סעיף א

ואסור ליתן לו פרוסת פת, אא"כ יודע בו שנטל ידיו.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות גילוח סימן קפא

אשה אינה במצות הקפה, וי"א שאף על פי שמוותרת להקיף פאת ראשה, אסורה להקיף פאת ראש האיש ואפילו הוא קטן.

רבי עקיבא איגר יורה דעה סימן קפא

(סעיף ו') אסורה להקיף פאת ראש האיש. לעני"ד דזהו לכאורה לכ"ע יהיה אסור משום לפני עור דמכשלת להא שניקף. ואף היכא דהו"מ לגלח בעצמו מ"מ הוי איסור דרבנן כמ"ש תוס' ריש שבת.

ואולי י"ל דבזה ליכא איסור מדין מצוה להפרישו דאדרבה במה שהיא מגלחת אותו בזה מפרישתו דאם לא היתה מגלחת אותו היה מגלח בעצמו והיה עובר בב' לאוין דניקף ומקיף וע"י שהיא מגלחת מפרישתו מלאו דמקיף..

שו"ת מהרש"ם חלק ב סימן קפד

להרה"מ וכו' מו"ה אברהם דוב זעלציר נ"י מקראקא:

מכתבו הגיעני ועי"ד שאלתו אם מותר להשכיר ביתו ליהודי ספר שמגלח ביום ש"ק בפרהסיא אם עובר משום מסייע לדבר עבירה דגם בדלא קאי בתרי עברי דנהרא איסורא מיהו איכא והביא מדברי הש"ך ודג"מ יו"ד סי' קנ"א ועוד מכמ"ק:

הנה עד שהוא שואל להשכיר לספר הרי בכל השכרת בית ליהודים מחללי ש"ק בבישול ואפ"י ורחיצת הרצפה וכדומה יהי' איסור בזה ופוק חזי מה עמא דבר וכבר האריך בתשו' כתב סופר יו"ד סי' פ"ג בענין זה והעלה דליכא איסור אא"כ בשעת סיעו עושה האיסור מיד אבל באינו עושה האיסור מיד שרי וכ"ה בשו"ת בנין ציון סי' ט"ו..